

Llicenciatura de Matemàtiques, CURS 2006-07

IDENTIFICACIÓ DE L'ASSIGNATURA

NOM i CODI	EQUACIONS DIFERENCIALS 28005
TIPUS	Optativa al títol propi. Troncal al títol homologat.
Crèdits ECTS	7,5
SEMESTRE	Segon

OBJECTIUS

La teoria d'Equacions Diferencials es distingeix tant per la riquesa de idees i mètodes com per la seva aplicabilitat. Es suposa que els alumnes ja han cursat l'assignatura de Models amb Equacions Diferencials i per tant en aquest curs fem especial èmfasi en la presentació de la teoria i en la demostració dels resultats. A les classes problemes insistirem doncs en els exercicis de tipus teòric per a consolidar la teoria. En cursar aquesta assignatura l'alumne coneixerà els resultats fonamentals de la teoria de les equacions diferencials ordinàries. Concretament,

- Coneixerà els resultats fonamentals d'existència, unicitat i prolongació de solucions.
- Coneixerà els resultats de dependència contínua i diferenciable de les solucions respecte condicions inicials i paràmetres.
- Coneixerà la teoria de les equacions diferencials lineals.
- Entendrà el concepte de conjugació de sistemes.
- Coneixerà la classificació dels sistemes lineals hiperbòlics.
- Obtindrà uns rudiments de teoria qualitativa d'equacions diferencials

COMPETÈNCIES PRINCIPALS QUE DESENVOLUPA

L'alumne haurà assolit una sèrie de **competències científiques** en cursar i seguir de manera regular aquesta assignatura:

- Capacitat d'identificar objectes matemàtics nous i de relacionar-los amb d'altres coneguts, que és una de les competències transversals més importants de la titulació.
- Capacitat de modelitzar la realitat física expressant-la amb el llenguatge matemàtic de les equacions diferencials.

- Capacitat de distingir, davant d'un problema, el que és important de cara a la seva resolució del que no ho és.
- Capacitat d'idear demostracions, d'abstracció i de raonament. Aquesta és potser la capacitat transversal més característica de la titulació.

I també de **competències tecnològiques**: l'alumne

- Sabrà d'esbrinar les propietats essencials de les solucions de les equacions diferencials (existència, unicitat, dependència contínua i diferenciable respecte de les condicions inicials i paràmetres).
- Sabrà utilitzar les equacions variacionals al llarg d'una solució donada.
- Adquirirà habilitat en l'ús de les formes de Jordan per obtenir les solucions de les equacions diferencials lineals a coeficients constants.
- Sabrà aplicar el teorema de Hartman.
- Aquesta assignatura és bona per mostrar als alumnes que certs resultats teòrics que ja coneixen d'altres matèries (propietats topològiques dels espais normats i Teorema de la forma canònica de Jordan, per exemple) s'apliquen a l'hora de fonamentar la teoria d'equacions diferencials per finalment poder donar resposta a preguntes motivades per problemes aplicats que venen regits per models deterministes.

Finalment, d'altres **competències de tipus transversal** (de comunicació, interpersonal o de desenvolupament de l'autoaprenentatge) a les quals també s'incidirà són:

- Expressió correcta dels continguts de l'assignatura, tant teòrics com pràctics, de forma escrita.
- Capacitat d'expressar-se oralment de manera correcta i eficient.
- Capacitat per a autogestionar el seu temps de treball i per a organitzar-se la feina, cercant informació de manera autònoma.

REQUISITS PREVIS

Cal tenir un bon coneixement de l'Anàlisi de funcions de diverses variables i de l'Àlgebra Lineal incloent la classificació dels endomorfismes. És molt recomanable haver fet l'assignatura de Models amb Equacions Diferencials.

METODOLOGIA

L'assignatura disposa al llarg del semestre acadèmic en que s'imparteix de tres hores de classe de teoria i de dues hores de classe de problemes. Es recomana fortament l'assistència a aquestes sessions. S'utilitza el Campus Virtual pel traspàs de tot el material (apunts teòrics de l'assignatura i les llistes de problemes) i tota la informació relativa a aquesta assignatura a l'estudiant. Es fomentarà la resolució de problemes durant tot el curs, vegeu el punt *Avaluació*.

CONTINGUTS

1.- L'espai de funcions contínues sobre un compacte

La norma del suprem. Completitud. Equicontinuitat. El teorema de Arzela-Ascoli. El teorema de Stone-Weierstrass. El lema de l'aplicació contractiva.

2.- El problema de Cauchy

Teoremes d'existència i unicitat: Teorema de Picard.

Teorema de Peano. Prolongació de solucions. Solucions maximals.

3.- Dependència contínua i diferenciable de les solucions respecte les condicions inicials i els paràmetres

4.- Equacions lineals

Existència i unicitat de solució pel problema de Cauchy.

Matrius fonamentals. Teorema de Liouville.

5.- Equacions lineals a coeficients constants

Exponencial d'una matriu. Ús de les formes de Jordan.

6.- Teoria qualitativa

El flux d'una equació diferencial autònoma.

Conjugació. Punts singular hiperbòlics. Teorema del flux tabular. Teorema de Hartman.

Conjugació de sistemes lineals. Classificació de sistemes lineals hiperbòlics.

DISTRIBUCIÓ DEL TEMPS

TIPUS D'ACTIVITAT	Descripció	Hores
ACTIVITATS PRESENCIALS	Classes de teoria	42
	Classes de problemes	28
	Activitats tutoritzades	0
	Realització de proves parcials	0
	Realització d'exàmens finals	4
ACTIVITATS NO PRESENCIALS	Estudi de teoria	42
	Realització de problemes	64
	Recerca bibliogràfica	3,5
	Preparació d'exàmens	4
TOTAL		187,5

La distribució de temps de la taula és orientativa i pot dependre molt de cada alumne.

AVALUACIÓ

La nota final (sobre 10) s'obtindrà de la següent manera: Sumant la nota del examen final (màxim 8), la nota de participació en la classe de problemes (màxim 2) i la nota obtinguda en el problemes que es obligatori entregar per escrit (màxim 1).

a) L'examen final consistirà principalment en la resolució de problemes similars al que es facin a la classe de problemes (70-80 % de la nota de l'examen) i algunes qüestions teòriques (20-30 % de la nota del examen). Un requisit **necessari** per a presentar-se a aquest examen serà haver entregat els problemes als que es refereix el punt c) i haver obtingut com a mínim 0.5 punts en la seva avaluació (cada problema val 1/3 de punt).

b) Per a obtenir els 2 punts en la classe de problemes s'hauran d'explicar en aquesta classe (i entregar per escrit a la professora de problemes) un mínim de dos problemes corresponents a capítols diferents del programa, i mantenir una actitud participativa durant tot el curs. Aquesta nota es guardarà per la convocatòria de Setembre.

c) Els dijous 29 de Març, 3 de Maig i 31 de Maig s'hauran d'entregar per escrit els anomenats "home-works" P1, P2 i P3 a la classe de problemes. Aquests problemes es tornaran corregits i avaluats als alumnes. Noteu que obtenir una nota d'un mínim de 0.5 entre tots tres problemes (cada un avaluat sobre 1/3) es una condició **imprescindible** per a poder aprovar l'assignatura. Noteu també que aquesta nota s'afegeix a les notes obtingudes als punts a) i b) que són com a màxim 8 i 2, respectivament.

d) Per l'examen de setembre s'aplicaran exactament les mateixes regles. En particular noteu de nou que haver obtingut com a mínim 0.5 punts en l'avaluació dels home-works és es una condició **imprescindible** per a poder aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA

- V. Jiménez López, Ecuaciones diferenciales (cómo aprenderlas, cómo enseñarlas), Universidad de Murcia, 2000.
- F. Mañosas, Apunts sobre el curs d'equacions diferencials ordinàries, disponibles al Campus Virtual.
- J. Sotomayor, Lições de equações diferenciais ordinarias, Projecto Euclides, IMPA, 1979.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

- L. Elsgoltz, Ecuaciones diferenciales y cálculo variacional. Ed. Mir, Moscú, 1977.
- M. de Guzman, Ecuaciones diferenciales ordinarias. Teoría de estabilidad y control, Ed. Alhambra, Madrid 1975.
- M. de Guzman, I. Peral, M. Walias, Problemas de ecuaciones diferenciales ordinarias. Ed. Alhambra, Madrid 1978.
- M.W. Hirsh y S. Smale, Ecuaciones diferenciales, sistemas dinámicos y álgebra lineal, Alianza editorial, Madrid, 1983.

PROFESSORAT

Armengol Gasull (despatx C1/318). Tel: 93-5812909. e-mail: gasull@mat.uab.cat

Horari de Consulta: Dimarts de 12 a 13 i Dimecres de 10 a 11 i a convenir.

Sara Costa (despatx C1/212). Tel: 93-5811886. e-mail: scosta@mat.uab.cat

Horari de Consulta: Dimarts de 11 a 13.

Correcció de home-work: (per assignar)